

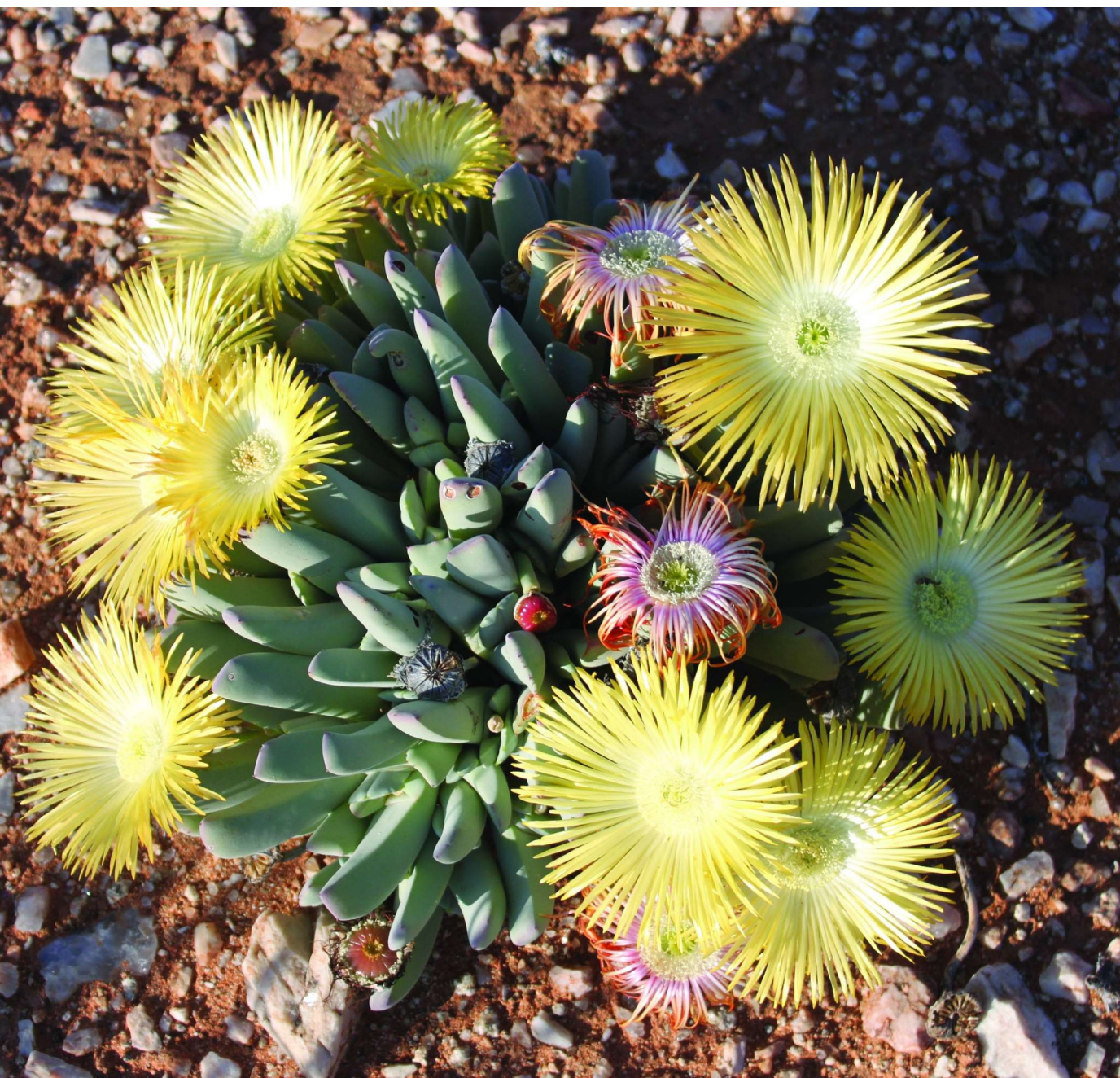
KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 2

Juni 2021

Årgang 56

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 2625 6840

OBS!! ny E-mail: ellenmkc@hotmail.com

Tryk: LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

Årskontingent: Digitalt medlem DKK 100,-. Traditionel incl. papirblad DKK 225,-.

Vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af artikler og annoncer:

Termine für Anzeigen: Deadlines for advertising: **1. januar, 1. maj, 1. september.**

På Årsmødet 2018 blev det besluttet, at annoncer med relation til vor hobby fremover er **gratis** at bringe i bladet.

Hilsen fra redaktøren

Sommeren står for døren og blomstringen er i fuld gang hos alle medlemmer.

Det tog lidt tid at få gang i planterne hjemme hos mig efter en lang og kold vinter, men nu lysner det, og for hver dag der går, finder jeg nye knopper eller ny vækst i vore kaktus og sukkulenter.

I dette numme af kaktusbladet kan I læse mere om de spændende *Astrophytum* hybrider. Der er også lidt om, hvor og hvordan man finder *Lithops* og andre mesembryanter i naturen. En interessant artikel om kattegrus som gromedie til vore kaktus og sukkulenter, er der også blevet plads til. Endelig er der en beskrivelse af, hvorfra et af vore medlemmers planter stammer. Mon ikke mange af os kan fortælle lignende historier om vore planter?

Ikke at forglemme er der selvfølgelig programmet for det kommende Årsmøde. Det bliver dejligt at se alle igen, både nye og gamle medlemmer.

Hav en dejlig blomsterrig sommer.

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Erik Holm, Skibbildvej 1, Haunstrup, 7400 Herning.
Tlf. 2665 4832.

Sekretær: Finn Larsen, Salbyvej 17, 4600 Køge. Tlf. 2252 3208

Kasserer: Rolf Hohlweg, Nederste Torpenvej 29, 3050 Humlebæk
Tlf. 3020 1175

Fælles E-mail til hele NKS bestyrelse:
nordiskkaktusselskab@gmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: nordiskkaktusselskab@gmail.com

Kredsformænd:

Jyllandskredsen: Peer Kammer Hansen, Mannehøj 219, 6600 Vejen. Tlf. 30 64 67 60

e-mail: peerkh@hotmail.com

Sjællandskredsen: Per Rønkel,

e-mail: mastiff.sari@gmail.com

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713 **eller**

MobilePay på nr. 30135 (obs kun 5 cifre)

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713 **eller**

PayPalkonto: nordiskkaktusselskab@gmail.com

OBS!! Husk fulde navn ved indbetaling

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden: Mesembryant familien er stor, og ind imellem er det svært at hitte det rigtige navn. Jeg er kommet frem til, at det er en *Cheiridopsis robusta* (?). Hvis nogen har et andet forslag er jeg mere end lydhør, for jeg er meget i tvivl. Billedet er fra vores tur til Sydafrika i 2014.
Foto: Ellen Christensen

Formanden har ordet

Tekst og foto: Erik Holm

Sidst i hørte fra mig havde jeg haft besøg af Jyllandskredsen i oktober. Sandelig om vi ikke også startede sæsonen hos mig. Der var brug for et mødested, der kunne huse tilstrækkelig mange mennesker under sikre forhold. Vi havde ikke lige kalkuleret med silende heldagsregn, men det slog os nu ikke ud. Der blev råhygget og vi så folk, som ellers ikke har været her længe. Alle nød det og selv nød jeg dagen som et åndehul efter mange ugers travlhed med familie-begivenheder. At have besøg af gamle og nye venner, more sig og snakke var en dejlig oplevelse. Tak for det, venner!

Det farverige blomstrende Rebutia bord bliver beundret

Snart kan vi alle ses igen, for nu nærmer vi os langsomt, men sikkert en næsten fuldt vaccineret befolkning, og vi kan trygt tage til årsmøde i august. Jeg ønsker mig en ny rekord i fremmøde!

Planter beundres og snakken går

Mange, både gamle og nye venner, var mødt op.

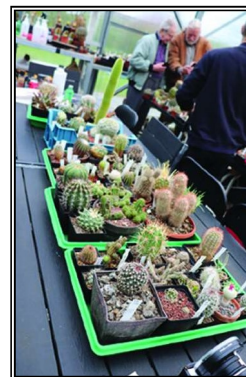
Auktionen er i gang

Intet møde uden kaffe og kage

MELD JER TIL allerede nu! Indtil vi ses på ÅM kan vi stadig nå at ses til små møder eller på besøg hos hinanden. Slå jer løs, for nu er den mørke corona-tid ovre.

Til mødet 2. pinsedag havde vi den første af flere auktioner over Palle Carlsens planter. Palle døde desværre pludseligt midt i den mørke tid. Vi savner dig, Palle!

En del af Palle Carlsens planter skulle sælges på dette møde.

Som jeg fortalte i januar, kom bobleplasten aldrig op her i Haunstrup, så den hårde frost, der kom over os kostede ikke bare mig, men også mange andre en hel del planter. Øv! Men som altid er trøsten jo, at så er der plads til noget nyt. Lokalt hos mig kostede det blandt andet større planter placeret på gulvet. Et par store guldkugler var blandt ofrene.

Homo semperludens XXXII

Del 2 af 2

Tekst: Peter Brandt Pedersen

Foto: Erik Hansen

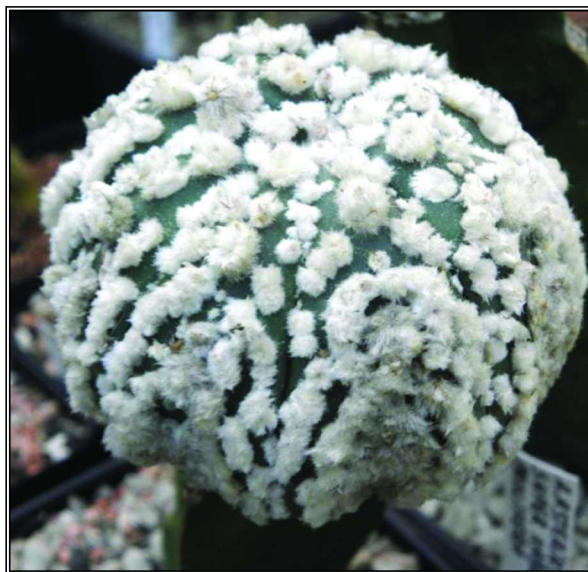

Vi er så kommet til en gruppe, man kunne kalde Multihybrider! Den tidligere nævnte *Astrophytum Capas* er om ikke en egentlig multihybrid, men en hybrid mellem *A. asterias* og *A. capricorne*. Resultat: en plante, der mest ligner *asterias* men har fået *capricornes* blomst med rødt svælg. Det bedste fra begge. Bruger man en *A. asterias* Superkabuto i stedet for vildformen, ja, så bliver resultatet anderledes, men stadig fint. Så er vi på vej med multihybriden. Krydser vi *A. ornatum* ind kommer der oftest torne og størrelse til. Da alle *Astrophytum* krydser indbyrdes er mulighederne enorme, kun fantasien står i vejen! En af de bedste hedder cv. Hanazono. Hvis den kunne tale, ville den få problemer med at fortælle om sit ophav!

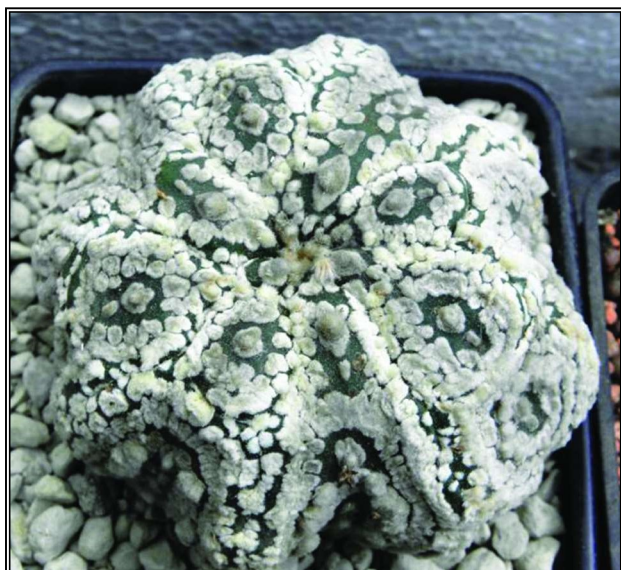

***Astrophytum asterias* cv. Superkabuto**
Den rødblomstrende er ikke så god, synes jeg.

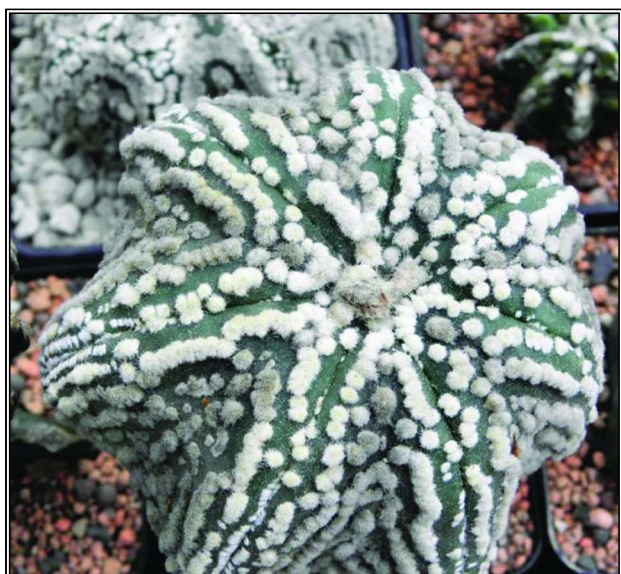
Som kaktussamler er der muligheder. Du kan købe planter og du kan så. Det sidste først. Normalt er der mange frø i en *Astrophytum* frugt og spiringen volder ikke store problemer. Hos kultivarerne er der mindre frugt og ikke så mange frø. Spiringsprocenten er ikke altid så god heller. 10 frø af f.eks. *A. myriostigma* cv. Onzuga kan koste et par Euro! Fra at være dyre planter er de nu om dage til at betale. Fra at være sjældenheder er de nu ret almindelige. Hvis du har tænkt dig at forsøge i formering, og det synes jeg ville være ret så spændende, så er det en fordel at have en "ren" art som far! Formerne laver ikke særligt meget blomstestøv og kvaliteten er ikke altid imponerende. Husk du kan krydse tilbage og måske på den måde lave en "vinder" eller to. (Måske er det en fordel ikke at være over 70 år!!).

***Astrophytum asterias* cv. Hanazono**

***Astrophytum asterias* cv. Hanazono**

***Astrophytum asterias* cv. Hanazono**

Hvis du vil springe arbejdet over med såning - køb en plante eller to. De kan ikke købes i plantecentre og lignende, så vidt jeg ved. Prøv et par udenlandske gartnerier. Du må på nettet. Søg f.eks. på *Astrophytum asterias* cv. Superkabuto. Der vil komme en hel del forslag. Advarsel: bliv i EU! Det kræver hverken Citespapirer eller andre formalier. Ebay er et godt sted. Jeg foretrækker Ebay.de - mange

udbydere. Østeuropa især Polen, Ungarn og Tjekkiet har mange udbydere til fornuftige priser. Imidlertid er de fleste planter podede. Disse er normalt også de nemmeste at dyrke videre. En lille advarsel - podeunderlaget er vigtigt. *Myrtillocactus* bruges tit, men temperaturer under 10° C kan være problematisk - den bryder sig ikke om lave temperaturer. Men i en stue er der ikke de store problemer, hvis du husker at vande engang imellem også om vinteren. *Pereskiaopsis* bruges også tit. Den er et vidundermiddel, hvad formering angår. Et-årige frøplanter vil kunne sælges året efter. Dens problem er, at den er tropisk. Altså ingen temperaturer under 10° C! De fleste podninger på *Pereskiaopsis* vil gro vældig godt, men diameteren er ca. 1 cm, så planten må før eller senere have noget at støtte sig op af. Heldigvis kan planter ikke læse. For år tilbage købte jeg to *Ariocarpus* podet på *Pereskiaopsis*, men der var mange skud, så jeg kunne ikke se underlaget, men burde have været mistænksom. De trives nu flere år efter og står hele året i drivhuset. Formodentlig har podningerne sat egne

***Astrophytum asterias* cv. Hanazono**

rødder og underlaget er nu en ind- og udtørret pind. Det 3. underlag er *Hylocereus* - den grønne "pind" som Jordbærkaktussen sidder på. Samme problem - skal overvintres ved ikke under 10° C for at være på den sikre side. Du kan også købe ret så billigt i Thailand og Kina. Kvaliteten er svingende. Udvalget er stort, men underlaget er *Hylocereus*. Da planterne er billige er de drevet hårdt frem formodentlig med masser af gødning. Dertil kommer, at du får en plante med en diameter på f.eks. 2,5-4 cm på minimum 10 cm underlag, hvilket ikke er kønt og så er underlaget også *Hylocereus*. Det betyder at du med tiden får en plante med en diameter på 5-10 cm, som sidder og dingler mindst flere cm oppe - ikke så kønt. Det er der råd for. Skær underlaget af til ca. 2-3 cm og behandl så planten som en stikling. Med tiden vil underlaget ikke længere kunne ses, og din plante har måske dannet egne rødder. Den radikale løsning er at skære underlaget helt væk og så få planten til at danne rødder selv. Det lykkes rent faktisk oftest.

Som et lille kuriosum til sidst. Vi havde i foreningen Anna og Børge Vammen - de kom altid til årsmøder og kaktusture til Tyskland/Holland. Hvis jeg ikke husker forkert, var deres datter også medlem en del år. MEN - deres barnebarn var med på Tyskland/Hollandturen i 2001 og har nu et deltidsgartneri med en imponerende hjemmeside Redsun-cactus.com. Han sælger kun fra hjemmesiden, tror jeg nok. Men prøv siden. Den er fantastisk med hovedvægt på *Astrophytum* og *Ariocarpus*. Hans borgerlige navn er Dan Skibsted og han huserer på facebook med sit nom de guerre Dan Astrophytum! Sådan kan det gå.

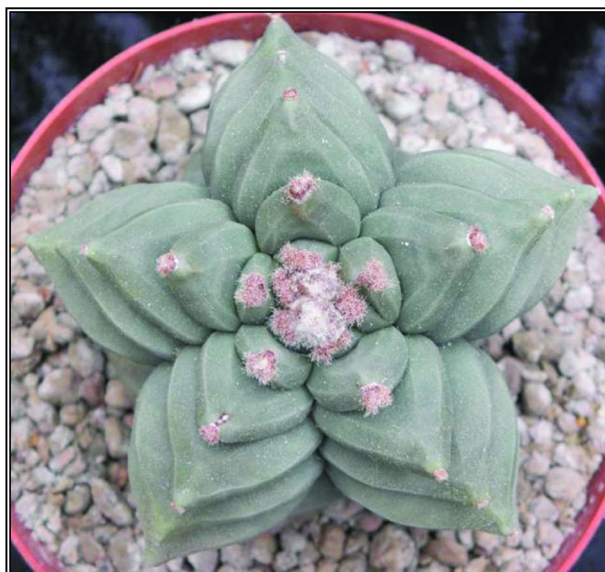

Astrophytum myriostigma multihybrid

Astrophytum myriostigma multihybrid

I ville være sluppet for den artikel, hvis det ikke var for Erik Hansen fra Rågeleje. Alle billeder har han taget fra sin egen samling. Desværre tvunget af omstændighedernes ugunst er hans samling under afvikling. Jeg får aldrig en *Astrophytum* samling som hans.

***Astrophytum myriostigma* multihybrid**

***Astrophytum ornatum* multihybrid**

Erik Hansen anvender denne fremgangsmåde når han vil danne rødder på en plante, som har været podet på *Hylocereus*:

Det er meget vigtigt at pointere, at hvis man afpoder fra *Hylocereus* skal alt plantekødet afskrælles, således at der kun er den inderste 2

cm stamme fra *Hylocereus* tilbage. Efter kort tid vil stammen sætte nye rødder, dette er første trin i ædelrisets nye liv, men ikke nok til at planten kan klare sig på sigt. Lader man den stå vækstsæsonen over vil den selv udvikle egne rødder!

En samling af store *Astrophytum* hybrid - frøplanter

Højdepunkter fra Sydafrika og Namibia (2)

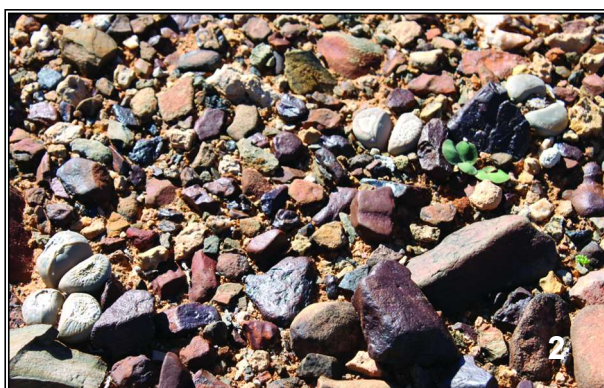
Tekst: Michael Nielsen
Foto: Ellen Christensen

Hvis man interesserer sig for sukkulent-familien *Mesembryanthemum* (middagsblomster), så er Sydafrika og Namibia lokaliteten. Intet sted i verden er koncentrationen af disse sukkulenter så stor. På vores rejser i 2014 og 2019 så vi rigtig mange arter, hvorfor denne artikel er begrænsningens kunst. Jeg vil derfor fokusere på følgende slægter:

1. *Lithops*
2. *Argyroderma*
3. *Conophytum*

Lithops

Lithops eller levende sten er vidt udbredt i hele Sydafrika og Namibia og består typisk af to sammenvoksede blade med en sprække imellem, hvor blomsten kommer. Den blomstrer typisk i starten af efteråret, som er forår i Sydafrika. Den er desværre ikke let at finde. Det er faktisk MEGET svært. Det lykkedes dog for vores medrejsende Gurli Lorentsen at spotte dem omkring Matjiesfontein i det sydlige Sydafrika. Stedet er et typisk område med mange mesembryanthemum, som det også fremgår af billede 1. Jeg vil umiddelbart vurdere

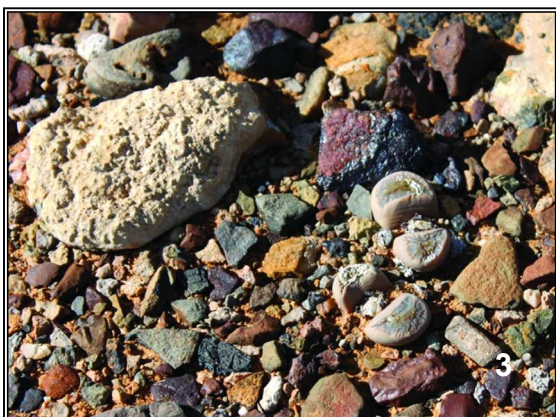

På dette foto kan du finde mindst 4 *Lithops*, men det var langt fra hver gang de stod så tæt

af det er *Lithops marmorata* vi fandt (se billede 2, 3 og 4). Vi var i området i begyndelsen af august 2014 - altså meget tidligt forår. De havde desværre blomstret og var begyndt at sætte næste års blad.

Vi fandt ingen *Lithops* på turen i 2019.

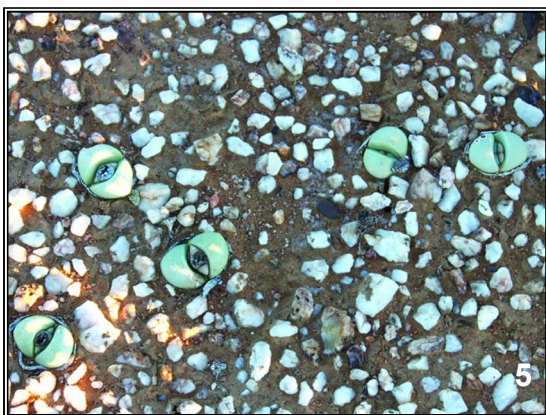
Lige et sjovt input. Omkring Lüderitz i Namibia skulle *Lithops optica* v. *rubra* vokse (de røde *Lithops*). Stedet er meget vindblæst og pludselig stod Christian Lorentsen med en *rubra* i hånden. Blæst derop. Vi ledte og ledte, men fandt ingen.

Nærbilleder af *Lithops marmorata*

Argyroderma

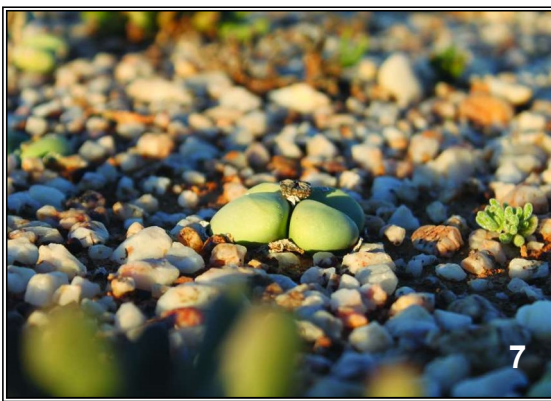
Tilsvarende *Lithops* findes *Argyroderma* også udbredt i hele Sydafrika. De er typisk større arter, som derfor er lettere at finde.

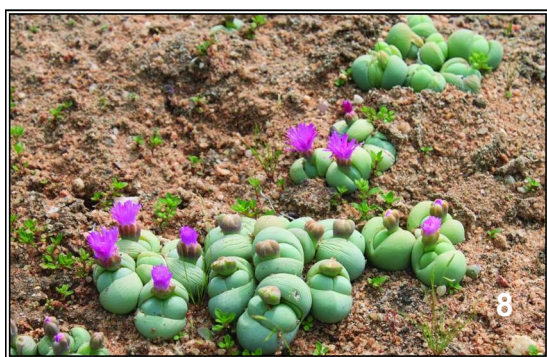
Argyroderma delatii voksede mellem noget der mindede om hvidt kvarts

Nord for sukkulentspottet Vanrhynsdorf fik vi anbefalet at besøge "Knersvlakte Nature Reserve" efter tilladelse. Området er indhegnet. En af de kendte *Argyroderma* er *A. delatii*, også kaldet "babinumser". Det er en ca. 10 cm stor art med blade som *Lithops* - blot større. De er grøn/blå i farven - meget smukke, som det kan ses på billederne 5, 6 og 7. De var desværre også afblomstret i august 2014.

Vi besøgte også lokaliteten i 2019, men den var lukket ned. Min kone kunne ikke lade være, så hun sprang ind på området. Men der var ingen babinumser at se. Vi fik senere at vide, at der havde været nogle kinesere på "besøg" og de havde ryddet området for mange sjældne arter - gravet dem op og sendt dem til Østen. Den historie hørte vi desværre flere steder.

Argyroderma delatii har ikke "røven" i vandskorpen, men derimod i jordskorpen!

På en anden lokalitet fandt vi i 2019 også *Argyroderma delatii* og denne gang i blomst. (billede 8)

Conophytum

Conophytum kommer af "cone" på engelsk = kegle. De kan være kegleformet, men også runde eller flade. De består ligesom *Lithops* af to sammenvoksede blade, men her er sprækken mellem bladene meget lille og smal. De kan vokse enkeltvis, men oftest danner de større grupper eller tuer i klippefremspring. De er udbredt i Sydafrika og i Namibia. Det gør også at de er lettere at finde.

***Conophytum minutum* ?**
i både store og små grupper

Et godt sted i Sydafrika at finde *Conophytum* er som nævnt ved "Knersvlakte Nature Reserve". Her fandt vi *Conophytum minutum* (?) i grupper som var i gang med at vokse (billede 9 og 10). Vi besøgte også Lüderitz i Namibia, som ligger helt ud til Atlanterhavet. Her fandt vi store grupper af *Conophytum saxetanum* (?) både i dvale og i gang med at vokse. (Billede 11 og 12)

***Conophytum saxetanum*.**
I vækst (herover) og i dvale (herunder)

Dyrkning

Ovennævnte slægter vokser i vores sensommer og start efterår. Indtil da skal de næsten ikke vandes, da de bruger væsken fra de gamle blade til de nye. Når de gamle blade er helt indtørrede og de nye er på vej frem, skal man begynde at vande, men meget begrænset. Senere bryder den ofte gule blomst frem og vandingen stopper indtil næste år. De tåler næsten ned til frysepunktet blot de er tørre.

Program for Årsmødet d. 28. - 29. august 2021 Dalum Landbrugsskole i Odense

Tekst: Finn Larsen / Foto: Ellen Christensen

Dalum Landbrugsskole følger myndighedernes retningslinjer i forhold til COVID-19. Da Nordisk Kaktus Selskab ønsker at medvirke til at overholde retningslinjerne betyder det, at alle som deltager ved NKS årsmøde skal medbringe corona-pas eller en dokumentation for en gyldig corona-test.

Lørdag den d. 28. august:

Kl. 10.00-10.30: Registrering samt opstilling af planter. Her serveres som vanligt kaffe + ostemad.

Kl. 10.30-12.00: Generalforsamling med dagsorden ifølge vedtægterne. Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest tre uger før mødet.

Efter generalforsamlingen vil vi gerne invitere jer til en workshop, hvor vi gerne vil høre jeres forslag til hvordan NKS kan blive bedre til at holde på nye medlemmer. Vi stiller spørgsmål til jer i grupper og jeres svar skal inspirere medlemmerne såvel som bestyrelsen i det videre arbejde med dette. En del af jeres gode ideer vil blive bragt i vores medlemsblad.

Kl. 12.00-13.00: Frokost/lunch + en øl eller en vand.

Kl. 13.15-15.00: Foredrag om rejserne til Sydafrika og Namibia i 2014 og 2019 med titlen "Efter regn kommer sol - og tørke" v/Michael og Ellen

Kl. 15.30-17.30: Plantesalg, også for ikke-medlemmer.
Kaffe og kage.

Kl. 18.00-19.20: 2-retters middag + en øl eller en vand.
Vin er for egen regning.

Kl. 19.30-21.00: Kaffe + Dalums hjemmebag.

Kl. 21.00-???: Ost og rødvinssamling + socialt samvær.

Søndag den 29. august:

Morgenbuffet og hjemrejse for dem som har valgt at overnatte.

Værelset skal forlades senest kl. 9.00

Vi glæder os til årsmødet 2021!

Bestyrelsen i NKS

Husk at tilmelde dig NKS årsmøde og generalforsamling **senest mandag den 9. august**, men meget gerne før!

Se hele programmet for årsmødet i dette nummer af KAKTUS og andre Sukkulenter.

Mht. priser og indbetaling skal du kigge i det forrige nummer.

Minder fra
Årsmødet 2015.

NKS fyldte 50 år

Der var hygge, kaffe og
kage og som altid
- god stemning.

Nordisk Kaktus Selskabs Generalforsamling

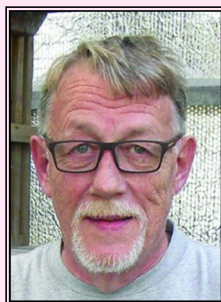
lørdag d. 28. august 2021 kl. 10.30

Dalum Landbrugsskole i Odense

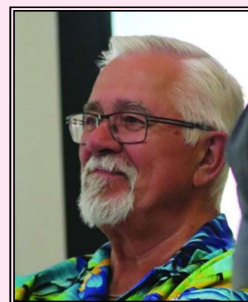
Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Formandens beretning
4. Kassererens beretning og fremlæggelse af regnskabet for 2019 og 2020.
5. Fastsættelse af kontingent for 2022
6. Indkomne forslag
OBS! Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest 7. august.
7. Valg af formand for NKS.
Erik Holm bestrider posten som formand og accepterer genvalg.
8. Valg af to suppleanter til bestyrelsen
Jørgen Ørsted Hørlyck er nuværende 1. bestyrelsessuppleant.
Per Hindborg Garner er nuværende 2. bestyrelsessuppleant.
9. Valg af revisor
Bjarne Kjempff er nuværende revisor.
10. Valg af revisorsuppleant
Jens Jensen er nuværende revisorsuppleant.
11. Eventuelt (der kan ikke træffes beslutninger under dette punkt).
Bestyrelsen i NKS

Personerne herunder er på valg i 2021

Formand:
Erik

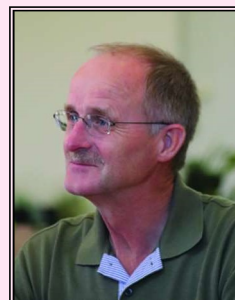
1. bestyrelsessuppleant:
Jørgen

2. bestyrelsessuppleant:
Per

Revisor:
Bjarne

Revisorsuppleant:
Jens

www.nordiskkaktusselskab.dk

NORDISK KAKTUS SELSKAB

ÅRSREGNSKAB 2020

Tekst: Rolf Hohlweg

Udgifter	DKK	Kommentarer
Tryk, medlemsblad	3.834,00	
Porto	6.330,00	
Kontorudgifter	2.034,25	
Bankgebyrer	888,00	Danske Bank og MobilePay
Udgifter, total	13.086,25	
Indtægter	DKK	Kommentarer
Kontingent, papirmedlemmer	15.520,99	
Kontingent, e-medlemmer	9.768,73	
Årsmødeindtægter, 2019, rest	2.210,94	Overførte betalinger fra PayPal 2019
Årsmødeindtægter, 2020	3,50	Betaling/refundering 2020
Indtægter, total	27.504,16	
Kontosaldi per 01. jan. 2020	DKK	Kommentarer
Danske Bank	38.150,54	
PayPal	3.475,03	
Kontantbeholdning	81,00	10 GBP Valutakurs 26-03-2020
Saldo per 31. dec. 2020	DKK	Kommentarer
Danske Bank	52.568,45	
PayPal	103,11	
Kontantbeholdning	82,45	10 GBP Valutakurs 31-12-2020
Årets resultat	DKK	Kommentarer
	11.047,44	

Regnskabet for 2020 udmærker sig efter mange års mere eller mindre store underskud ved et markant overskud på 11.000 kr. Det skyldes hovedsagelig det mærkelige Corona-år, hvor intet var, som det plejer. Vi havde jo stort set ingen udgifter til møder og andre foranstaltninger, fordi det meste var aflyst. Det ekstra-

ordinære overskud er kærkommen, men er nok ikke en blivende tendens nu, hvor mere normale tider er kommet tættere på.

OBS! Dette regnskab er ikke revideret, men det bliver det inden Årsmødets afholdelse.

Dyrkning i rent mineralsk substrat

Tekst og foto: Benny M. Jensen

Redaktøren har spurgt, om jeg ville skrive lidt om mine erfaringer med dyrkning i et rent mineralsk substrat, så "here goes":

Jeg har indtil for 3 år siden, i mere end 40 år, dyrket mine kaktus i en jordblanding, som jeg selv lavede, den indeholdte grus, havejord og leca. Men efter at have lavet lidt "mini eksperimenter" over en årrække med forskellige nye jordblandinger, begyndte vi i 2017 at omplante alle vores kaktus i et rent mineralsk substrat. Det blev vi så færdige med sidste år i 2020. Og resultatet er 100 % i orden, vi kan se, at tilvæksten og plantesundheden er væsentligt forbedret. Ja, planterne har haft så fin en tilvækst, at vi nu igen skal i gang med at omplante de først omplantede, som nu igen har brug for større potter.

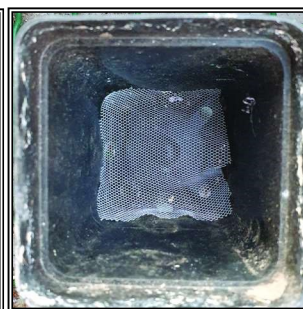
Det mineralske substrat vi omplantede til er nu desværre udgået, og producenten er konkurs (Ecogrip Grow). Men der er lignende produkter på markedet (Lechuza Pon og Vulkatec) og der er også alternativer for eksempel brændt moler (i form af kattegrus og oliesugende grus) og pimpsten. Det alternativ, vi har forsøgt os med sidste år, er kattegrus, vi brugte det allerede som cirka en 25 % tilsætning til Ecogrip Grow (3 liter pr. 10 liter), da vi syntes den tørrede ud for hurtigt og var for grovkornet. Vi plantede de første kaktus i rent kattegrus sidste år og dyrkning i ren kattegrus er virkelig lovende og alle kak-

tus, som vi har plantet deri ser superflotte ud. Vi anvender to forskellige kattegrus, begge kommer i 8 liter poser og begge koster kr. 14,95, den ene er en fra Rema 1000, den har en kornstørrelse på cirka 2-4 mm +/- og en fra Bilka (A-Z) som har en kornstørrelse på cirka 3-6 mm +/- . I bunden af potterne anbringer vi et finmasket plastnet, så gruset ikke drysser ud af drænhullerne.

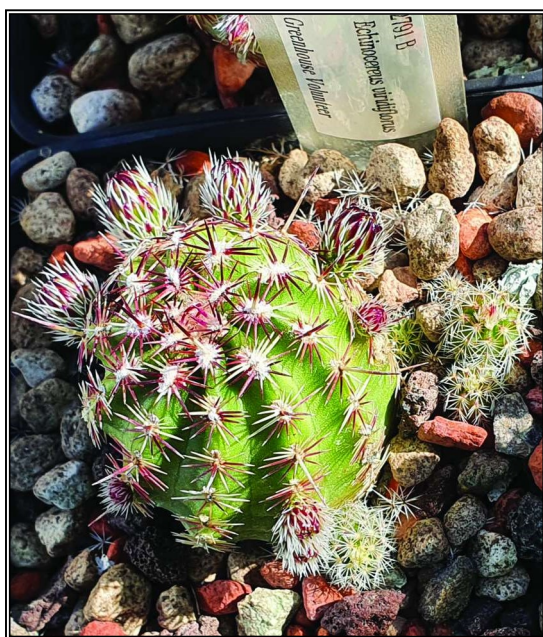
Og det er helt sikkert, at mange flere af dem som bliver omplantede i år, vil blive plantet i kattegrus, det er billigt, nemt at arbejde med og let tilgængeligt.

Poser med kattegrus. Den blå pose er fra Rema 1000 og orange pose fra Bilka (A-Z).

Insektnettet i bunden af potten, set nedefra og ovenfra

***Echinocereus viridiflorus* med frøplanter ved siden af. De spirede i sensommeren 2019.**

Foto fra 30. april 2021.

Jeg syntes, at det er fantastisk, at de kan spire i dette substrat.

Jeg observerede i 2018, at der var spiret nogle selvsåede *Echinocereus viridiflorus* ved siden af en voksen plante, det gav mig lyst til at prøve at så i et rent mineralsk substrat. Så sidste år forsøgte jeg at så kaktus i rent mineralsk substrat, og det gik langt over forventningerne med rigtig høj spiringsprocent. Det var et ikke så videnskabeligt forsøg, jeg tog bare min normale blanding af Ecogrip Grow tilsatte de sædvanlige cirka 25% kattegrus og dertil en sjat Silikat kvartssand (0,7-1,4 mm, beregnet til poolfiltre), hvor meget ved jeg desværre ikke helt, det var på slump. På dette tidspunkt, hvor dette skrives, er frøplanterne ved at vågne op efter deres første vinterdvale, og der ser ikke ud til at have være nogle problemer med overvintringen heller. Jeg vil se, om jeg kan få fat i noget af den helt fine olieabsorberende granulat Absodan Universal, der også er lavet af brændt moler, det vil jeg bruge til at prikke dem ud i, først i bakker, inden de senere på året kan komme i potter 3-5 stk. sammen. Og hver gang de bliver omplantet,

så kommer de i et grovere og grovere substrat, sådan at der ikke er risiko for at der bliver for fugtigt i potten nedenunder planten. Næste stadie, potningen fra bakker til individuelle potter det er afprøvet med 100% succes.

Frøplanter af *Chamaelobivia* 26 dage efter såningen

Frøplanter af *Chamaelobivia* 1 år efter såningen.

Lophophora williamsii.

Kun 7 dage efter såning er 7 ud af 8 frø spiret.

Endnu et plus ved dyrkning i et løst og rent mineralsk substrat er, at det er utroligt let at dele en plante, og det ved en minimum af skade på rødderne. Se foto af delingen af en *Echinopsis maximiliana* (syn: *Lobivia corbula*).

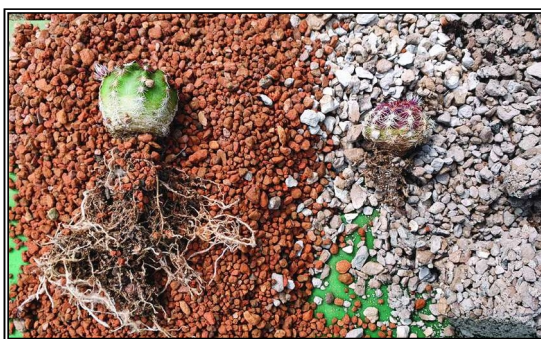
Inden omplantning til et nyt substrat er det vigtigt, først at fjerne alt gammelt jord fra rødderne. Hvis rodklumpen er helt fast, er det nemmest at vaske jorden væk. Når jorden er fjernet, skal planten tørre i cirka 7-10 dage. Dagen efter jeg har vasket rødderne rene, plejer jeg at filtrere rødderne lidt fra hinanden og hiver evt. de tyndeste dele af rødderne af, sådan at det bliver nemmere at plante kaktussen senere. De tynde røddere gendanner kaktus lynhurtigt igen, så hvis der er klumper af jord som sidder fast i et sammensurium af fine rødder, så hiver du det bare af.

Når de 7-10 dage eller mere er gået kan du plante i noget tørt, helst et helt mineralsk groft substrat. Det vil sige ikke noget humus af nogen art, men heller ikke fint sand.

Kornstørrelse bør være fra cirka 2 til 8 mm. Små potter mindre størrelse og store potter gerne lidt blandet og større størrelse. Når man varierer kornstørrelse af substratet i forhold til pottestørrelse og planternes individuelle vandingsbehov, bliver dyrkningen meget lettere for dig, og dine kaktus bliver ikke hverken for tørre eller for fugtige i vækstsæsonen, og de er nemmere at udtørre inden vinterdvalen..

**Deling af en *Echinopsis maximiliana*
(syn: *Lobivia corbula*).**

Advarsel!

Disse *Echinocereus viridiflorus* var cirka samme størrelse ved plantning i sensommeren 2020 og sådan ser de ud 2. maj 2021.

**Den til venstre er plantet i kattegrus fra Rema 1000 og den til højre er plantet i kattegrus fra Harald Nyborg. Ja, jeg skulle have vasket rødderne ordentligt inden plantning, det gik nok stærkt, tænker jeg!
Men billedet taler alligevel for sig selv.**

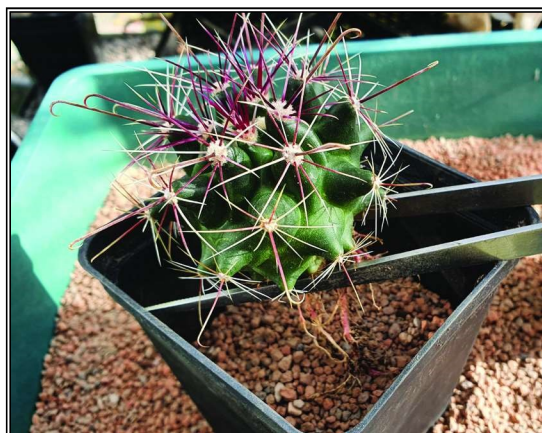

***Ferocactus hamatacanthus* eller en *Thelocactus*??**
Vaskning og tørring af rødder.

NB! Det er vigtigt, at substratet, som der skal plantes i, er helt tørt. Så den dag hvor du vasker roden, finder du dit substrat frem, sådan at du kan tørre det i solen.

Når du dyrker i et totalt næringsfattigt substrat, bør du tilsætte 1 ml flydende gødning til 1 liter regnvand, og det bør du, hver gang du vander i hele vækstsæsonen. Brug en god gødning, som indeholder, jern, svovl og magnesium samt alle mikronæringsstoffer.

Hvis du anvender vandhanevand, er det sandsynligvis nødvendigt, at justere pH til under pH 6. Jeg observerede i sommeren 2020, at væksten på mange af vores kaktus var stagneret og epidermis hos dem så blege ud. Problemerne opstod, efter at vi havde flyttet alle kaktus til drivhuse i den anden ende af haven (80 meter væk), hvor der ikke er mulighed for at opsamle regnvand, så jeg var nødt til at vande med vandhanevand, og da vores lokale vandværk i området leverer vand med en pH på omkring pH 8 - pH 8,3, så kunne planterne ikke optage

Insektnettet er placeret i bunden af potten.
Kaktussen kan nu plantes, men husk at det er vigtigt at substratet, du planter i, er helt tørt.

næringen. (Det var egentligt mine Chiliplanter, hvor jeg først opdagede problemer med jernmangel, og derfra kunne jeg hurtigt finde årsagen). Jeg bruger enten Eddikesyre eller oftere flydende Minuskalk, den fra Aldi med fosfatsyre, tjek altid pH inden du begynder at vande og efter du har tilsat gødningen.

Rodnettet hos en 13 årig
***Lophophora williamsii*.**

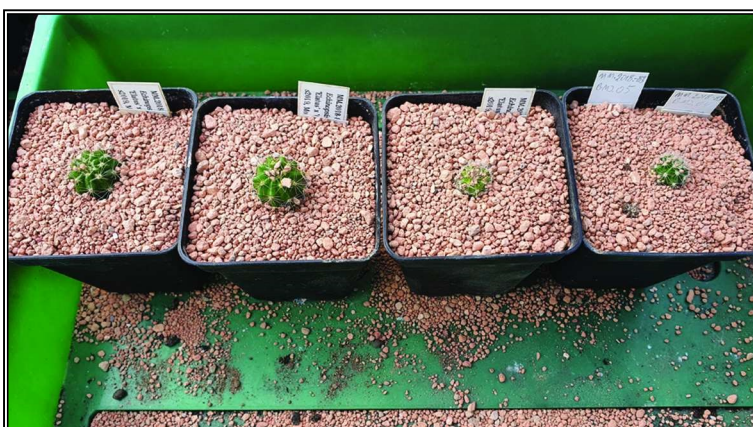
Det eneste andet "problem" vi har observeret er, at der hurtigt dannes aflejringer på overfladen, og disse aflejringer ved kapillærvirkning kan "kravle" lidt op af siden på planterne, det kan skyldes at vi vander med vandhanevand, og det er muligt at det kunne undgås ved at anvende regnvand.

Referencer og leverandørliste:

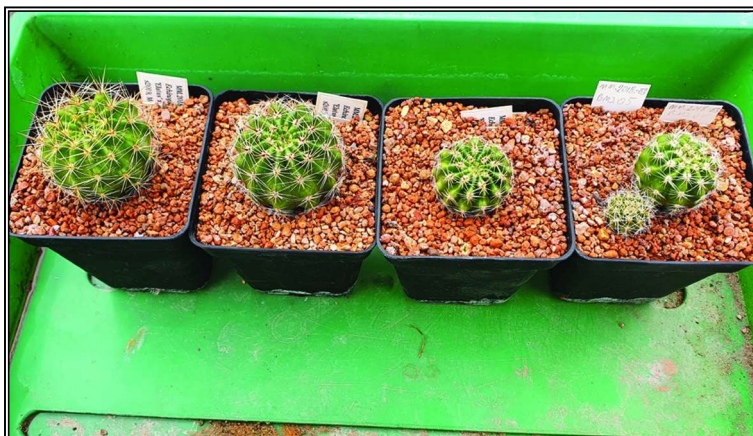
Kattegrus:

Rema 1000, fint og Bilka (A-Z) groft.

Absodan Universal (et olieabsorberende granulat 1-3 mm). Det er identisk materiale som kattegruset nemlig brændt moler, men en lille smule finere i kornstørrelsen. Jeg har en bekendt i Norge, som anvender det med stor succes (i Norge er kattegrus af brændt moler blevet forbudt, men som oliesugende produkt er det tilladt). Kan blandt andet købes i landbrugscentre som www.midtdjurstraktorlager.dk og andre. Det ser umiddelbart ud til, at der er et lignende produkt med navnet Sorbix, det er i hvert tilfælde lavet af moler og har samme kornstørrelse.

Echinopsis hybrider ved omplantning den 1. juli 2020.
Disse *Echinopsis* hybrider MM.2018-83 'Elatus' x 'Gratitude' er sået juli 2019.

Samme *Echinopsis* hybrider den 5. maj 2021
Echinopsis hybrid MM.2018-83 'Elatus' x 'Gratitude'.
Det vil sige, de har haft omkring 3 måneders vækstsæson siden omplantning, det er vist en ok tilvækst, vil jeg mene.

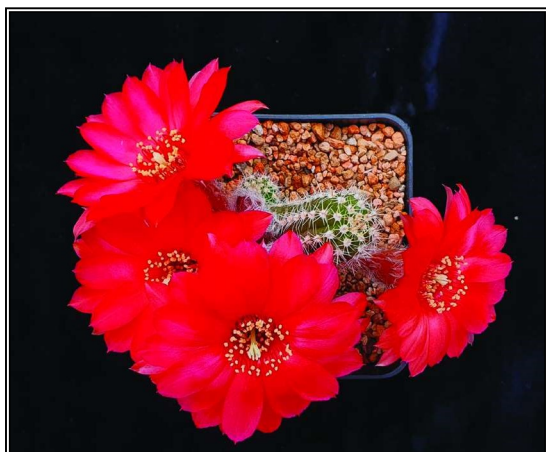
Lechuza Pon: Plantorama og barney.dk.

Andre substrater:

www.vulkatec-onlineshop.de sælger et blandingssubstrat, som ligner det udgåede Ecogrip Grow. www.baramineraler.se Pimpesten (man skal købe en hel MEGA bigbag!).

Knust granit: kan findes hos akvariebutikker.

Silikat kvartssand: Harald Nyborg og andre steder hvor der sælges udstyr til pool.

Chamaelobivia
sået juli 2019, dyrket i 7 x 7 cm potte
med kattegrus siden juli sidste år

Litteratur:

Vil du læse mere om dyrkning i mineralsk substrat, så skal du læse Dag Panco's artikel: "The Stone Eaters" Xerophilia Special Issue No. 1 2013.

http://www.cactuspro.com/biblio_fichiers/pdf/Xerophilia/Xerophilia-Special-Issue-No.-1-2013-The-Stone-Eaters.pdf

Jeg har siden erfaret, at jeg ikke er den eneste, som har "opdaget" at tilsætning af syre, kan hjælpe med vækst og sundhed hos kaktus, her finder du lidt mere læsning om emnet (engelsk tekst):

<http://www.cactusnursery.co.uk/ph.htm>

Her er en meget teknisk artikel også på engelsk: <http://www.cactusnursery.co.uk/Cactus%20and%20Alkalinity.pdf>

Begge disse artiklers forfattere sænker pH til pH 5, det har jeg kun gjort i starten, for at "rense ud" i potterne, men det er muligt, at jeg vil afprøve det i denne vækstsæson.

Har du efter at have læst dette, spørgsmål som presser sig på, så er du velkommen til at spørge løs i NKS facebookgruppe <https://www.facebook.com/groups/210038116016021>

Ønsker god vækst til dine kaktus!

Forvandlingen hos en 23 årig *Echinocereus ledingii* efter en halv vækstsæson hvor der har været tilsat syre til vandet. Jeg håber, at planten med tiden vil blive lidt grønnere på resten af planten.

Vi kan se, at de ældre planter i samlingen langsomt bliver grønnere, mens unge planter meget hurtigere får en sundere farve.

Husk sikkerheden når du bruger syre!

Hæld altid syre i vandet - ikke omvendt! Husk også handsker og briller.

Advarsel! Brug kun kattegrus lavet af brændt moler, jeg har testet kattegruset fra Harald Nyborg, det bliver hårdt som beton, og planternes rødder dør deri!

Arvegods

Tekst og foto: Hanna E. Hansen

Min familie har altid været planteinteresseret, så når jeg allerede fra barns ben begyndte at interessere mig for planter - især kaktus og sukkulenter - er det såmænd nok, fordi jeg er arveligt belastet. Mange af mine planter, som jeg går og hæger om, er gamle planter nedarvede fra familie og venner. Nogle få eksempler:

I KAKTUS nr. 3, 2017 har jeg beskrevet min *Aloe arborescens*, hvis "stamtræ" via slægtens kvinder kan føres tilbage til begyndelsen af 1800-tallet. Men denne plante er ikke den eneste aldersstegte del af min samling.

Sansevieria trifasciata kommer ligesom *Aloe arborescens* fra min mormor. Dens stamtræ kan ikke føres så langt tilbage, men jeg ved, at min mormor havde den fra sin mor, og min mormor er født i 1892, så helt ung er den ikke. Mit eksemplar har naturligvis været omplantet og delt

adskillige gange i tidens løb. Den tilbringer sin tilværelse i et vindue inde i huset hele året. Den blomstrer regelmæssig, meget smukke, men STÆRKKT duftende blomsterstande. Én blomsterstand kan mærkes i hele huset. Det er vel meget for en luftvejsallergiker, så vi klipper dem af, selv om det er trist.

Haemantus albilos har jeg fra min svigerfar, der tilfældigvis var ved at plante den om, da jeg var i nærheden. Den er også blevet omplantet og delt adskillige gange. Dengang da Sjællands-

kredsen endnu holdt kredsmøder i Landbohøjskolen's drivhus på Godthåbsvej i København, fik en gartner derinde et sideløg: min plante havde nemlig blade, der var dobbelt så brede, som de blade deres eksemplarer havde!

Så er der *Aloe variegata*, som også kommer fra min mormor. Også den har været delt og omplantet, sidste omplantning medførte, at planten faldt fra hinanden og blev til tre, hvoraf jeg har beholdt de to. (Denne evige pladsmangel!).

Den blomstrer også hvert år, og står altid i drivhuset. Og nej, jeg påtænker IKKE at afhænde den ene, og nej, stiklinger kan IKKE erholdes. Hvor den oprindelige plante stammer fra ved jeg heller ikke.

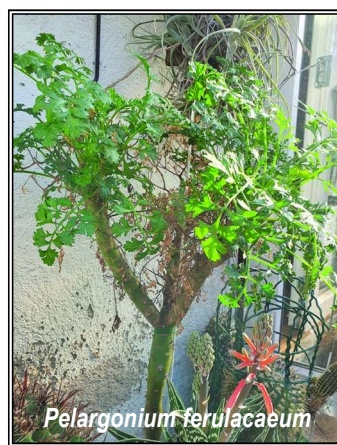
Min mormors vindueskarme rummede også *Gasteria verrucosa*. Den ses heller ikke ret ofte i vore samlinger. Grunden til, at den ikke er så vanvittig populær, er såmænd nok den evige pladsmangel, som vi alle lider under, men den er køn, og mit ofte omplantede eksemplar er altså

flot. Mange af disse sukkulenter kommer faktisk først til deres ret, når de når en vis størrelse. Den står i drivhuset i halvskygge hele året.

på billedet. Og den blomstrer flittigt. Også den bor i drivhuset hele året, så lyst som muligt.

I 1994 fik jeg en *Gasteria armstrongii* hos Mogens Madsen (tidl. formand

En plante, som de fleste samlere nok heller ikke vil være ret interesserede i, er *Aloe aristata*. Mit eksemplar er - oprindeligt - en aflægger plukket (med tilladelse!) i 1969 hos en dame i Charlottenlund, der var min værtinde, da jeg var en ung, fattig, men planteinteresseret student. Denne plante står i haven om sommeren - anbragt på en solid skammel. Det har indtil nu forhindret slimede skadekryb i at forgribe sig på blade og blomsterstande, de bryder sig åbenbart ikke om at kravle op ad tynde, runde ben. Da den er ret tolerant overfor lave temperaturer, er den en af de første planter, der kommer i haven om foråret og en af de sidste, der kommer ind om efteråret. Jeg har læst et sted, at hvis man fjerner side-rosetterne, bliver hovedrosetten stor, og det ser også ud til at være tilfældet, se foto. (Og jo, her kan godt leveres aflæggere!).

I 2016 døde et af selskabets medlemmer, og jeg fik hvervet som kaktus-executor. Planterne gik til Sjællandskredsens juleauktion samme år, men jeg beholdt en enkelt, en *Pelargonium ferulacaeum* som oprindeligt var anskaffet ved et årsmøde flere år i forvejen. Den var, da jeg fik den, en enkelt stamme 12-15 cm høj, men så se den nu

for NKS i øvrigt). Mogens advarede mig: Den taber altså altid rødderne om vinteren. Nej, det har den aldrig gjort hos mig. Tværtimod vokser den som skvalderkål, og jeg har flere gange måttet fjerne en totalt deformeret plastikpote, når den skulle plantes om. Den blomstrer skam også, men blomsterne er ikke noget at råbe hurra for. Den er blevet delt flere gange, og der har aldrig været problemer med at afsætte skud-

dene. Den er mærkelig nok åbenbart efterspurgt, selvom den faktisk ikke er nær så køn som *G. verrucosa*. Og nej, den skal ikke plantes om foreløbig.

Det var mest sukkulenter, det her handlede om, men jeg har da også nogle 30-40 år gamle kaktus: En *Echinopsis eyrisii*. Den blev for stor for den gamle dame, der havde den, og hun skulle kunne se den nu, hvor den er ca. 80 cm høj. En lige så stor *Echinopsis oxygona* fik jeg som 30 cm høj stikling fra en møbelhandler i Marstal i 80'erne. Begge blomstrer årligt. Dem har jeg nu ikke fotograferet. *Echinopsis* er jo så banale, ikke sandt?

M E D D E L E S E R

• HUSK •

Har du som digitalt medlem bidraget med artikelstof til medlemsbladet "Kaktus og andre sukkulenter" og ønsker at have din artikel på tryk, så kan du henvende dig via mail til foreningens sekretær Finn Larsen og bede om at få tilsendt en kopi af det aktuelle blad.

• Køb - Salg - Bytte •

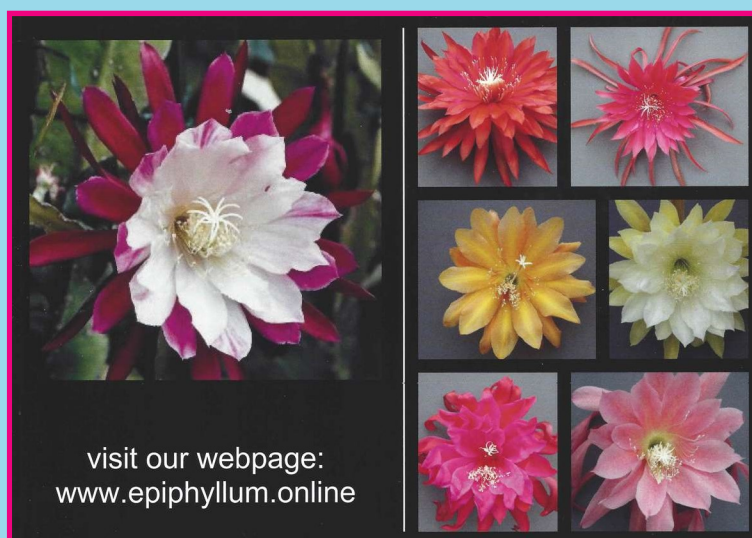
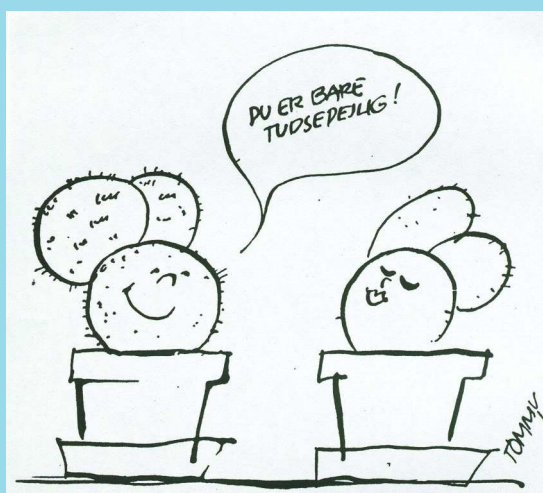
Der er altid plads på denne side, hvis du søger en bestemt kaktus eller sukkulent eller hvis du har planter der skal sælges eller byttes væk. Skriv en besked til redaktøren, så sørger jeg for din besked kommer med i næste nummer.

• Jeg må overgive mig! •

Facebook er et godt medie for kaktus og sukkulentnørder. At der også er flere NKS- medlemmer, som velvilligt deler deres erfaringer med ikke-medlemmer, det glæder mit NKS-hjerte. Det er god reklame og jeg håber inderligt, det kan give et medlem eller to.

I hvert fald skal der fra mig lyde en stor TAK til jer NKS'ere, der på den måde viser storsind og er med til at udbrede interessen for kaktus og sukkulenter. TAK!!

Red.

En ny annoncør har fundet vej til vores blad. Hvis du er interesseret i *Epiphyllum*, så kig ind på hans hjemmeside

Hegnacher Str. 31/D- 71385 Kernen
Tel: +49 (0)7151/41891 Fax: +49(0)7151/46728
email: info@uhlig-kakteen.de
www.uhlig-kakteen.de

56 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser - besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

Kaktusgartneriet

Kaktus og sukkulenter på adressen:

Vejlegårdsvej 99, 2625 Vallensbæk

Ved besøg: Ring på **20944946**

Eller mail: **kaktus@paradis.dk**

Hjemmeside:

www.kaktusgartneriet.dk

Følg kaktusgartneriet på Instagram

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub

Medlemsbladet ORKIDEER
udkommer 6 gange årligt.
Find lokalklubbens hjemmeside
for kommende arrangementer
på www.orkideer.dk

Deltag uforpligtende i et
klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: aholmen@onedenmark.com

Pelargonier (en verden for sig)

er andet og mere end "bare"
Dronning Ingrid.

Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt"
som udkommer fire gange
om året.

Henvendelse til kasseren
Niels Ejner Carlsen på
tlf. 61740093 eller
mail: thors7@stofanet.dk

Hjemmeside: www.danskpelargonieselskab.dk

CN-TRENDPLANTS

Vores lille butik har fortsat spændende planter til salg. Bl.a.

KAKTUS:

Ariocarpus confusus Ø 12 cm
Ariocarpus retusus v. *elongatus* Ø 15 cm
Ariocarpus trigonus Ø 7 cm
Aztekium ritteri Ø 2-3 cm
Echinocactus horizonthalonius Ø 8 cm
Obregonia denegrii Ø 5 cm
Pelechyphora strobiliiformis Ø 4 cm

ANDRE SUKKULENTER:

Adenia globosa Ø 6-7 cm H 13-15 cm
Brachystelma aff. *lancasterii* Ø 3-4 cm
Dorstenia lavrani Ø 1-2 cm
Jatropha berlandierii Ø 8-9 cm
Pachypodium baronii Ø 3 cm H 20 cm
Stephania venosa Ø 8 cm
Sterculia colorata Ø 7 cm

Se mere på min blog: ellensplanteverden.dk

QR-kode til NKS hjemmeside

QR-kode til NKS Facebook

I begyndelsen af maj så jeg dette fine billede på Facebook.
Det var vores medlem Preben Daugaard, der havde taget det og delt det med os
andre. Han skriver "Her kommer katten ikke" - og det tror jeg da han har ret i!(Red.)

Indholdsfortegnelse for "KAKTUS og andre SUKKULENTER" nr. 3/2021

Formanden har ordet - <i>Erik Holm</i>	side 3
Homo semperludens XXXII (2) - <i>Peter Brandt Pedersen</i>	side 4
Højdepunkter fra Sydafrika og Namibia (2) - <i>Michael Nielsen</i>	side 8
Program for Årsmødet 2021 - <i>Finn Larsen</i>	side 11
NKS Generalforsamling 2021 - <i>NKS Bestyrelse</i>	side 12
Årsregnskab - <i>Rolf Hohlweg</i>	side 13
Dyrkning i rent mineralsk substrat - <i>Benny M. Jensen</i>	side 14
Arvegods - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 20
Meddelelser.....	side 21